

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 27 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tiknūtės, susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 6 d. paduotu ieškovės UAB „Svajonių statyba“ kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 4 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. liepos 4 d. nutartimi paliko nepakeistą Klaipėdos apygardos teismo 2023 m. vasario 13 d. sprendimą, kuriuo teismas atmetė ieškovės UAB „Svajonių statyba“ ieškinį atsakovei Neringos savivaldybės administracijai dėl 28 004 Eur skolos, 2166,67 Eur palūkanų ir procesinių palūkanų priteisimo.

Apelacinės instancijos teismas nutartyje konstatavo, kad ieškovė neįrodė, jog ji faktiškai atliko statybos darbus pagal atliktų darbų aktą ir kad už tuos neatliktus darbus atsakovė turi pareigą 28 004 Eur sumą sumokėti ieškovei (nutarties 46, 52 punktai).

Kasaciniu skundu ieškovė UAB „Svajonių statyba“ prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 4 d. nutartį ir priimti naują sprendimą – ieškovės ieškinį tenkinti.

Ieškovės kasacinis skundas grindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai pažeidė sutarčių aiškinimą, kainodaros taisykles viešųjų pirkimų būdu sudarytų statybos rangos sutarčių kainodaros taisykles reglamentuojančias materialinės teisės normas, ir nukrypo nuo šiais klausimais Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos.
2. Apelacinės instancijos teismas padarė išvadą, kad sutarties kaina buvo sumažinta atliktų darbų aktais, remdamasis sutarties 10 punkto nuostata, kad „sutartyje nurodytų statybos darbų kaina priklausys nuo faktiškai atliktų darbų kiekių, reikalingų pirkimo sutarčiai tinkamai įvykdyti“, tuo pat metu ignoruodamas sutarties 18 ir kitus punktus, kuriuose buvo aiškiai nustatyta kainos sumažinimo pagrindai ir procedūra.
3. Sutarties 10 punktas nesudaro pagrindo atsakovei mažinti sutarties kainos remiantis 2020 metais ieškovės atsakovei pateiktais darbų aktais, kadangi jame kalbama ne apie aktus, o apie faktiškai atliktų darbų kiekius. Aplinkybė, kad ieškovė paskutinį atliktų darbų aktą su sąskaita faktūra atsakovei pateikė 2021-03-13, visiškai nereikia, jog akte nurodyti darbai nebuvo atlikti faktiškai sutarties vykdymo metu. Atliktų darbų aktai sutarties vykdymo metu reikšmingi tik tarpiniams apmokėjimams gauti (sutarties 19-21, 26-30 punktai, todėl 2020 metų atliktų darbų aktuose užfiksuotos darbų apimtys (atsižvelgiant į atsakovės atstovės nurodymus dėl apmokėjimo galimybių). Be to, aktuose nurodytos kainos yra nustatytos rangovo valia, tai nėra abipusis šalių susitarimas dėl tam tikros darbų grupės įkainojimo, kadangi sutartyje nustatyta fiksuotos kainos, o ne įkainių ar kt. metodas. CK 6.653 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad jeigu sutartyje nurodyta konkreti darbų kaina, rangovas neturi teisės reikalauti ją padidinti, o užsakovas – sumažinti. Ši taisyklė taip pat taikoma ir tais atvejais, kai rangos sutarties sudarymo momentu nebuvo galima tiksliai numatyti viso darbų kiekio arba visų darbams atlikti būtinų išlaidų.
4. Kainodaros metodikos 33.3 papunktyje nustatyta, kad „statinio projekto sąnaudų kiekių žiniaraščiuose (jeigu yra) nurodyti dydžiai – statybos produktų kiekis, įrenginių, mechanizmų skaičius ir statybos darbų (statinio, jo elementų baigtinių darbų ir jiems atlikti reikalingų resursų) apimtys (išreikšta statybos darbų vienetais) – yra apytikriai ir neturi būti laikomi faktiniais ir tiksliu darbų, kuriuos darbų rangovui reikia atlikti, kiekiu. Jei tiekėjo įvykdytų darbų faktinis kiekis skiriasi nuo nurodyto perkamo kiekio (nurodyto statinio projekto kiekių žiniaraštyje ar kitame dokumente), laikoma, kad šie didesni ar mažesni darbų kiekiai buvo įskačiuoti į mokėtiną pagal sutartį kainą, t. y. nepriklausomai nuo faktinio atliktų darbų kiekio sutarties kaina negali būti keičiama. Taikant šį metodą, jei nesikeičia darbų apimtys, didesni atliktų darbų kiekiai nelaikomi papildomais darbais, o mažesni – atsisakomais darbais“.
5. Atsakovė ir teismai nepagrįstai sutarties kainos klausimu remiasi aktais, kadangi aktai negali būti vertinami kaip pagrindinių sutarčių sąlygas keičiantis, naikinantis ar nustatantis susitarimas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019-11-22 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-364-469/2019, 36 punktas). Be to, teismai neatsižvelgė į CK 6.194 straipsnio 4 dalyje įtvirtintą vadinamąją *contra proferentem* taisyklę, pagal kurią sutarties sąlygos aiškinamos jas pasiūliusios šalies nenaudai ir jas priėmusios šalies naudai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020-12-30 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-360-916/2020).

6. Atsakovė bando paneigti akivaizdų tiesiogiai konkurso sąlygose ir šalių sudarytoje rangos sutartyje įtvirtintą faktą, kad šalių sutarčiai taikoma fiksuotos kainos kainodara, nustatyta viešojo pirkimo metu sutarties kaina, yra 190 046,10 Eur su PVM. Tokiomis aplinkybėmis atsakovė privalo sumokėti visą sutartą kainą nepriklausomai nuo aktuose nurodytų darbų kiekių, ar, juo labiau, – kainos.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovei UAB „Svajonių statyba“ (J. a. k. 6044495021) 677 (šešis šimtus septyniasdešimt septynis) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. rugsėjo 6 d. AB „Swedbank“.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tikniūtė